

A hirdetések ára:

Négy hasábos petitsor
1-szer 6 kr
2-szer 5 kr
3-szor 4 kr
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
Nyilttérben egy sor 10 kr.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Az előfizetés ára:
1883. januártól egész évre . 8 frt.
fél évre 4 frt.
„ „ „ negyed évre . 2 frt.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvtől és Király-utca-

Vidéki sajtó viszonyok.

Szabadkán, Losoncban, Zomborban, Pécsen, Kaposváron, Székes-Fehérváron, Vas megyében, Győrben, Kolozsváron, Temesváron egymást érik az izgalmas esetek. Ötödnapja egy lapszerkesztő kilenczheti fogházat és 1170 firtos számlát kap büntetésül, mert a magánbecsületet és a hivatalnoki jellem szeplőtlenességét durván megsértette. Itt párbajt vívnak. Ott a szerkesztő egy kocsisal alá egy cikket, melylyel egy színészno becsületét akarja tönkre tenni. Másutt ismét a lapszerkesztő így ír: „Ravaszon a kezünk. Tudjuk, hogy bizonyos emberek meg akarnak bennünket verni, de aki hozzánk nyul, lelőjük, mint az ebet.” Amott nyílt piacon megverik a lapszerkesztőt, emitt meg őt a kiadótulajdonos sajtó lapjának nyílt terében huzolja meg stb.

A fél Magyarország dörög, csattog, puffog a nagy harezban, melyet hírlapiró és szerkesztő vívnak egymással.

Hát odáig jutottunk, hogy a kölesnös kapacitáczióknak nincs is más módja, mint a bot és revolver? Hát csakugyan nincs senki, ki a dulakodó felek közé állva azt mondja: „Vége legyen az áldatlan zivódásnak!”

A vidéki sajtónak tagadhatatlanul nehéz a helyzete. Mindenek előtt egy veszedelmes konkurrencziával áll szemben a fővárosi sajtó részéről, melyben győztes nem lehet. A politikai és kulturális élet egy köz-

pontosítva van nálunk, hogy Budapesten kívül a szerkesztett lapnak az események rohanásával lépést tartani, sőt azt megelőzni, lehetetlenség. A vidéki lapnak tehát jobbára vidéke érdekeinek szemeltartására, s helyiebb érdekű tárgyak megbeszélésére kell szoritkoznia. A fővárosi lapnak közönsége az egész ország, a vidéki lapé egy vidék. Kis közönségével arányban áll kevés jövedelme, a vidék szűkebb keretek közt mozgó, életével a fővárosban önkényt toll alá tóduló megirandók hiánya. Nagy politikával már helyzeténél fogva sem foglalkozhatik, az országos politika mezeje a fővárosi sajtó által előbb letarolva, számára alig marad egyéb, mint a helyi kulturális viszonyok ápolása. Itt azonban ismét nem mozoghat oly kényelmes átalánosságokban, mint a fővárosi sajtó, hanem adott viszonyokkal, helyi körülményekkel kell számolnia, mi megint az apróbb részleteknek igen gondos tanulmányozását s nagy készültséget tesz szükségessé, mert a nagyvilág folyásáról a malom alatt is tudnak beszélni, de a kis földi gilisztáról írni, már egy Darwin szükséges.

E nagy és nehéz munkával pedig nem állanak arányban a vidék anyagi és értelmi erői és segélyforrásai. A vidéken ritka a „pennás ember.” Aki magában hajlamot és erőt érez a tollforgatásra, az hálásabb téren is találhat magának munkát, mint a milyen a vidéki sajtó. Itt ott nagy ritkaságképen

van egy kis, de lelkes csoport, mely feláldozóan küzd nem haszonért, mert az nincs, nem elismerésért, mert az még ugy sincs, hanem dolgozik becsületből, kötelesség érzetből. De az ilyen eset nagy ritkaság. Legtöbb esetben a vidéki sajtó olyan elemek kezébe kerül, melyeket csak merész vállalkozó szellem, beteges ambíció s a nehéz viszonyok következményei iránt való érzéketlenség bír a fellépésre. Ezek aztán tultevé magukat a nehézségeken, melyeket leküzdeni nem képesek, irnok, mert hiszen írniok kell, rágalmat, pletykát, mert ehez értenek. A vállalatot lehetőleg jövedelmezővé tenni óhajtvá, — az fizet aki fél — belenyulnak a magán és a családi élet szentélyébe. Hatóság iránti tisztelet, nők iránti lovagiasság, közpályán működők feltett jó neve: mindez szabad préda. — A préda szágára aztán oda gyűlnek a félreismert zenik, vizsgálatiakkal örökhátralékban levő diákok, elveszett egzisztenciák, kiknek nincs semmi veszteni valójuk, e vakmerő falanx aztán csinál politikát, leránt tekintélyt, ócsárol, megtámad, gyanusit, sérteget, itél élk és halottak felett.

Ez a revolver uralma.

A megtámadott közönség fellobban, s becsületét keresi, s keresi azt annál lihegőbb boszuval, minél inkább találva érezi magát a felé lött gyólyó által. A becsület helyre állítani azonban nehéz dolog, annál nehezebb, minél inkább bírta annak valaki csak

A „Pécs” tárczája.

Szervác, Pongrácz, Bonifác.

Régen emlegeti már a parasztpéldabeszéd „a három fagyos szentet” s aggódó szívvel várja május 12., 13. és 14-én évforduló napjait, midőn annyi szőlő, vetés, gyümölestermés, mely pár nap előtt még olyan szép reménynyel biztatott, hirtelen tönkremegy. És ha paraszt időjósítás néha he sem is következik, mégis abban különbözik ez más egyéb ilyen fajta időjósolástól, hogy benne egymagában több az igaz, mint talán a többiben mind összevéve, s a mondott időben csakugyan legtöbb esetben éjjeli fagy, vagy legalább is olyan hűvös idő áll be, mi a gazdák aggodalmát szomoruan igazolja. Nem mindig épen e három nap, vagy három éj az, midőn a virulásnak indult növényzetet olyan veszedelem fenyegeti, hanem május közepén tíz év közül kilenczben csakugyan bekövetkezik egy gyors fordulattal a késői hideg, mit a többi között az idén is eléggé lehetett tapasztalunk.

Mi az oka ennek? Meteorológok, physikusok, csillagászok már eleget törték ezen a fejküket, de ha az igazat őszintén be akar-

juk vallani, mi türes tagadás, még maig se jöttek a dolog nyitjára.

Természettudományi okokból könnyen kimagyarázható, hogy májushan az éjszakáknak egyáltalában hidegeknek kell lenni. Ismeretes dolog, hogy földünk naplemente után a puszta, hideg világűrbe való hőki-sugárzás által mindenkor és mindenütt jelentékeny meleget veszít el. Pontosán nem tudjuk, hogy oda fent a magasban, a mi atmoszféránk felett milyen idő van, hogy azonban annak a nagy üres térnek nagyon hidegnek kell lenni, sokkal hidegebbnek, mint bolygónk bármely vidékén, az sok jelenségből nagy bizonyossággal következtethető. Különbféle módon véghez vitt mérések, becslések, számítások a világ ür hidegét körülbelül 60—150 Celsius fokra teszik a fagyópont alatt. A meddig már most nap sűt, földünk kívülről meleget kap: ha azonban a napsugarak megsűnnek hatékonyak lenni, a földfelület nyert melegének nagy részét ismét a végtelen világűrbe sugározza vissza, s e közben maga is jelentékenyen kihűl. Ezen kihülés télen nem költi fel olyan nagyon figyelmünket, mert ekkor a föld a naptól különben is kevés meleget nyer és így valami sokat el sem is veszíthet, s a téli hideghez amugy is hozzászokva, fel sem tűnik, sőt természetesnek látszik, ha a hi-

deg napot még hidegebb éjszaka követi, mely ártani már csak azért sem árthat, mert nincs is növényélet, aminek árthatna. Nyáron át a föld ismét olyan bőven melegszik át, hogy ha bár a nappali forróság és az éjjeli hideg közötti ellentét gyakran nagyon is érezhető, a melegvesztés még mindig kevesebb, hogy sem az állati, vagy növényi életnek árthatna. Az őszzel bekövetkező éjjeli fagyok sem bírnak valami nagy fontossággal, részint mert kárt ez évszakban már nem igen tehetnek, részint mert az éjjeli és nappali meleg közt levő különbség őszszel legkevésbé érezhető. A föld ugyanis a nyári nap által még eléggé át van melegítve, s a felhalmozott meleg a ki-sugárzás által olyan könnyen el nem vonatik, s őszszel különben is a napok nem tulajdonos melegek. Egészen másképp áll a dolog késő tavasszal. A napsugarak most már nagy erővel bírnak ugyan, és nappal rendszerint nagy a meleg, de a forróság még mindig nem tartott elég ideig arra, hogy a földet nagyobb mélységben is átmelegítse, és a kisugárzás által való kihülés ez okból nagyon is érezhető. A növény ország pedig épen abban a stadiumban van, midőn e kihülés reá nézve könnyen végzettségé válhatik. Így válnak késő tavasszal az éjjeli fagyok valóságos csapással.

a látszatát. A ki önértével bir igazi becsületének, s meg képes tartani nyugalmat a revolvéroval szemben is, és vagy stoikus nyugalommal veszi a sértést, vagy bírőhoz fordul. De az idegesebb — s a mai társadalom oly ideges — becsületességel viszonyoz, s ha a viszonzás drasztikusabb, mint a támadás, azt hiszi, hogy ő a győztes.

Ez a bot uralma.

Igy dulakodik aztán sajtó és közönség országszerte, s a helyett, hogy egymást emelnék, egymást nyomják lejjebb-lejjebb.

Meddig tart még e sülyedés? Ki látja végét?

Már mélyen vagyunk.

Világ intező nagy hatalomnak szereti magát a sajtó nevezni, hol van tekintélye, mely a negyvenes években még olyan magasan állott?

Felségesnek szereti magát nevezni a nép, hol van sérthetlensége?

„Fuit.”

Honnan várhatjuk az orvosszert, és mit tegyünk?

A közönség kezdjen komolyabb irányt, szakítson eddigi romlott izlésével, mely inkább az üres, izgalmas hírságok után kapkod a hírlapirodalom terén. Egy hírlap gyökerei a közönség közt vannak elágazva, innen szívja az éltető nedvet, s vesnie kell okvetlenül, ha a közönség iránta meghidegül.

De van komoly kérelmünk a sajtó munkásaihoz is.

A budapesti hírlapíróknak egyesületük van, mely a sajtó felett erkölcsi ellenőrzést és hatóságot gyakorol. Az egyesület tagjai az irodalmi tisztesség nevében szoros szövetségbe léptek a sajtó minden visszaélései ellen. E szövetség erkölcsi hatalom, mely egyaránt védi és támogatja, s ha kell ki egyenliti a sajtó és közönség érdekeit. Csatlakozzunk ez egyesülethez, vagy ha jobban tesszük, alakítsunk a sajtó bíróságok kerületeinek megfelelőleg a vidéken ilyen egyesületet. A dolog természetében fekszik, hogy minden hírlapíró, ki a mostani helyzet súlyát érezi, sietni fog az egyesületbe lépni. Így fogja elkülönözni önmagát a tisztességes

sajtó a nem tisztességestől, mi már egymaga is egy nagy lépés a helyzet javulása felé.

Volna ezenkívül még egy indítványunk.

Véleményünk szerint, valamint az ügyvédek, közjegyzők, iparosok, kereskedők, egy a hírlapírók is alakíthatnának hírlapírói kamarákat. Amint ezeknél a kezdeményezés a kormány és a törvényhozásból indult ki, mért ne indulhatna nálunk is. — Vajjon a sajtóügy nem eléggé fontos-e arra, hogy országosan rendeztessék?

A szabad sajtót a kormánynak nem lehet kiszolgáltatni — mondja talán valaki.

De hiszen az ügyvédi és iparkamrák szállították-e le csak egygyel is az ellenzéki gondolkozású ügyvédek, iparosok és kereskedők számát? Nincsenek-e kamarái elnökök, kik maguk is a függetlenségi párt elveit valják?

Felkérjük laptársainkat s az ügy iránt érdeklődőket, legyenek szivesek e kérdéshez hozzá szólni.

Az agrar viszonyok Baranyában.

II.

A birtokfelosztási, birtokforgalmi és vagyoni viszonyokkal egyformán kedvezőtlenek a mezőgazdasági cultur viszonyok. A terméketlen területnek a termőhöz való aránya elég kedvezőtlen mondható ugyan, azonban a termő területnek az egyes mivélségi ágak szerint való felosztásában oly arányt találunk, mely határozottan azt mutatja, hogy mezőgazdaságunk, többé-kevésbé jelentékeny technikai haladása mellett — alapjában mégis irracionális.

A magtermelés növelése most általános törekvés. Országszerte kissebbedik a rét, a legelő és erdő complexuma s lesz szántófölddé átalakítva. A gazdák szorult helyzetben lévén, a productionál arra néznek, hogy melyik termény értékesíthető aránylag legmagasabb áron. Ez ma (látszólag) kétségkívül a magtermény különféle neme, főképp a buza. Aztán a megszorult gazda azon van, hogy a termény előállítására a tőkét és

munkát ne sok ideig vegye igénybe. Egy szarvasmarha felnevelésére fordított munka és költség aránylag sokkal több idő után ad jövedelmet, mint pl. a buza termelésnél. A magtermény foreirozása a takarmányemlék s illetve az állattenyésztés rovására tudvalevőleg ismét a szántóföld termőképességének rovására megy. A mennyi gabonát exportál valamelyik vidék, ugyanannyi termő erőt veszít földje. Igaza van Careynek: „A mely ország mindig csak gabonát exportál, előbb több embereket is fog exportálni.” Hogy Magyarország e tekintetben már mennyire van, arról a kívándorlók statisztikája ad bővebb felvilágosítást.

A ki égető szükségben van, az nem számít, hogy a szükséges javak szerzése, vagy termelése nem-e akkora áldozatokat követel, melyek a további szerzési képesség és fennállást gyöngítik, bénítják.

A mezőgazdaságban is van uszoris kamatokra felvett kölcsön. Az egyes mivélségi ágak közt meg kell lenni a kellő aránynak. Ha az egyik termelési ág a többi rovására emelkedik, akkor az időszert elért jövedelem szaporulat nem más, mint uszoris kamatokra felvett kölcsön.

Minél nagyobb mérvű az arányeltérés az egyes mivélségi ágak közt, rendszerint annál nyomasztóbb a mezőgazdák anyagi helyzete.

Baranya megyére vonatkozólag a statisztikai szám adatok e tekintetben is nagyon lehangoló képet nyújtanak.

Baranyában az 1867-iki felvétel szerint volt 301712 cat. hold szántóföld. Az 1881-ben eszközölt s immár helyesbített felvétel szerint van Baranyában 414.905 cat. hold szántóföld. 13 év alatt tehát 113.193 cat. holddal szaporodott a szántóföld complexuma. E szerint Baranyában jelenleg a termő területnek 49% a szántóföld.

Mily mérvben történt e szaporodás, némi terméketlen területnek termővé tételén, a többi főbb mivélségi ágak rovására, kiténik a következő kimutatásból:

Az 1876-ki felvétel szerint volt: Rét 104.560 cat. hold, legelő 135.041 cat. hold.

Hogy csakugyan a hőkisugárzást kell az éjjeli fagy okozójának tekintenünk, azt a legkülönbözőbb kísérleteknek egész sorával lehet bizonyítani. Legegyszerűbb és legmeggyőzőbb mégis két kísérlet, mely a mindennapi életben is szelvényben divatos. Kertészeink jól tudják, hogy a növényeket a fagy ellen egy egyszerű felület betakarás is kellően megvédelmezi. Fagyás idején elég egy palánta ágy felett egy lepedőt, vagy ponyvát felmeternyi magasságban kifeszíteni, hogy a melegség a takaró alatt néhány foknyival nagyobb maradjon, mint máskülönben. Ennek az az egyszerű megfigyeltése, hogy a kiterített ponyva meggátolja a hősugárzást, tehát a föld oly gyorsan és oly mennyiségben meleget nem veszíthet. Hasonló elveken alapul a jégkészítésnek egy igen egyszerű és olcsó módja, melyet némely trópusi vidéken hűvös, szelcsendes éjszakákon jó eredménnyel gyakorolnak. Félméter magasságban vízzel telt lapos edényeket állásokra tesznek, s az állásokra az edények alá szalmát szórnak, mely szalma megakadályozza, hogy a föld kisugárzó melege az edényben levő vizet melegítse. A víz kisugárzó melegvesztéséért alulról semmi pótlékot nem kapván, elég gyorsan befagy, habár a levegő hőmérséklete a fagyópontig nem is sülyedett

volna. Az is ismeretes dolog, hogy az éjszakai fagyot minden előmozdítja, mi a kisugárzást előmozdítja és minden hátráltatja, ami a kisugárzást hátráltatja. Ha az ég felhős, nincs tavaszi fagy, mert a felhők nagyban ugyanazon szolgálatot teszik, mit egy ponyva kiesnyben, melyet a kertész veteményes ágya felé feszít. Hasonlóképp a szél, bár magában véve hideget hoz, mégis meggátolja az éjjeli fagyot, mert szél mellett a csendes hőkisugárzás be nem következik. Tiszta szélesendes éj ellenben előmozdítja a fagynak, s ellensége a gazdáknak.

Igy tehát a tavaszi éjjeli fagy tüeménye nagyjában megvolna fejte, de még mindig megfejtetlenül marad annak járása, nevezetesen miért jön az mindig május második hetében, és méginkább: honnan van, hogy ez időtájtban nem csak éjjel, hanem nappal is feltűnő hideg van? Hogy ennek különös okának kell lenni, az kétségen felül álló dolog, csak hogy ez a különös ok az, amit nem tudunk. Mondják, hogy ez időtájtban indulnak meg az északoroszlói és szibériai tengerek jégzárlásai dél felé, s hogy ezáltal gyaníthatólag hatalmas jégtömegek jutnak az északi jégtengerekből dél felé vonalba, mi aztán egész Európát lehűti. Ez a gyanítás azonban nem

nagyon állja meg a bírálót. Mert ugyanazon májusi fagy nemcsak Európát, hanem Északamerika mérsékelt rónáját is meglátogatja, holott pedig a grönlandi jégnek délre tolasása fel nem vehető a valószínűségek sorába. Azonkívül, s ez a főok, ilyen telluri jelenségek, pl. jégzárlás, tengerjég olvadás nem lépnek fel olyan pontossággal és szabályszerű időben, mint a májusi fagyok.

Mindenütt bizonytalan a jégzárlás ideje s hetek, hónapokkal korábban köszönhet be egyik, mint a másik évben. Ha tehát az északi jeget tenger csakugyan le is hűti Európa levegőjét, ebből általában csak a tavaszi fagyokat magyarázhatjuk ki, de nem azt a fagyot, mely éppen május közepén jelentkezik.

Mások a májusi fagyot csillagászati okokból igyekeznek kimagyarázni.

A föld — mondják — május 10—15-én a maga pályájával egy meteor raj pályáját vágja keresztül, épen, mint az augusztusi és novemberi nagy csillaghullásokkor köztudomás szerint történni szokott, és ez okozza a levegő kiűlését. Ez a vélemény pompásan megfejténe a májusi fagy időszakát, de fájdalom az alapjául szolgáló ténykörülmeny nem egyéb mesénél. Azt a meteorit rajt példánul, mely augusztusban a „Szt.-Lőrincz könyei” néven ismeretes csil-

erdő 177.360 cat. hold. Összesen: 416.961 cat. hold.

Az 1881-iki felvétel szerint van: Rét 85.161 cat. hold, legelő 113.313 cat. hold, erdő 148.764 cat. hold. Összesen: 347.238 cat. hold.

A rét, legelő és erdő területe tehát 13 év alatt közel 70.000 cat. holddal fogyott meg.

Hogy a rét és legelő területnek fogyatkozása az állattenyésztést csökkenti meg, az kétségtelen. A mily óriásilag fogyott a legelő és rétterület, ugyanolyan arányban apadt a marhalétszám is. Ime, hadd beszéljenek a számok!

Barányában volt az 1870-iki felvétel szerint: Tehén 37.784 drb., növendék marha 41.749 drb., jármos ökör 15.705 drb. Összesen 95.238 drb.

Az 1880-iki felvétel szerint: Tehén 34.129 drb., Növendék marha 37.539 drb., jármos ökör 11.019 drb. Összesen: 82.687 db.

A szarvasmarha létszáma tehát 10 év alatt 12.551 darabbal fogyott, a juhok létszáma pedig 68.050 darabbal.

Marhalétszámunk oly csekély, hogy nemcsak hogy kivételre nem jut szarvasmarha, hanem még a helyi fogyasztásra sem elég. Hogy a fent kitüntetett marhaállomány mellett 414.905 cat. hold szántó-föld termőerejét annak rendje szerint fenntartani nem lehet, az oly bizonyos, mint $2+2=4$.

Földünk így egyre gyengül, hozama majd évről évre kisebb lesz, mert a marhaállomány fogyatkozása miatt a megszapordott mind hiányosabban lesz trágyázva. Már most ha ily körülmények közt egy-egy rosz termésű év áll be, a magtermésből várt jövedelmet a gazda ilyenkor rendszerint csak az állattenyésztésből pótolhatja némileg. Nálunk azonban az állattenyésztés oly csekély mérvű, hogy a magtermésből várt, de elmaradt jövedelem abból számbavehetőleg nem pótolható. Így van aztán, hogy egy-egy rosz termésű év, egy-egy jókora fokkal súlyosítja mezőgazdaságunkat a tönk felé.

Záray.

laghullást előidézi, pontosan ismerjük, pályája pontosan ki van számítva, s számtalan ilyen meteor kő hull belőlük hozzánk, s mi azokat megis keressük és muzeumokba gyűjtjük, de a vélt májusi rajnak sehol semmi nyomára nem akadhatunk. De ha volna is, ebből még a levegő kihűlését mindig nem magyarázhatjuk meg. Felvéve, hogy ez a májusi meteor raj elég hatalmas és elég tömött arra, hogy a napnak földünkre való hatását ellensúlyozza, bizonyos, hogy csillaghullás, meteorok stb. alakjában csak észre kellene vennünk e számtalan kis égi test létezését, tényleg azonban semmit sem veszünk észre. Ha pedig erre azt mondaná valaki, hogy ez a meteor raj, ha nem is valami nagy száma nézve, de annak minden tagja hatalmas atmoszférával van körülvéve, mely vegyi összetételénél fogva rögtön hőviszességet eredményez, ez nem épen lehetetlen, de egyelőre ilyen merész feltevésekbe bocsátkozni mi sem jogosít.

Igy tehát a kérdés, mely előtt állunk, még megoldatlan. Az északi sark meteorológiai viszonyainak sikeres buvárlatával talán majd ez a talány is megfejthető lesz, mint sok más egyéb még megoldatlan kérdése az időjárás viszonyainak. Egyelőre pedig nem marad más hátra, mint türelemmel lenni, s a „bájhó“-ról mondott szép

H i r e k.

Sajtóhiba. Szombati számunkba kellemetlen sajtóhiba csuszott be, a menyiben nem Zsolnay Vilmos, hanem Zsolnay György, a ki már régóta fáradszónal buzgalommal és szakavatottsággal végzi az ügyészi teendőket, nevezetteti ki a pécsi kir. törvényszék mellé kir. ügyésznek.

Halálozás. Mint a beküldött gyászjelentésből értesülünk, Schultz József pécsi ismeretes polgár folyó évi május hó 28-án délután 1 órakor, hosszas betegség és a halottas szentségek ájtatos felvétele után, életének 73. évében kimult. A boldogultnak hült tetemei ma délután 5 órakor fognak a Király-utca 18. számú házban beszenteltetni és innen a budai külvárosi közsirkertben a családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 31-én reggel 9 órakor fog a belvárosi plebánia-templomban a Mindenhatónak bemutatni. Béke hamvaira!

„Pécsi nemzeti casino” értesíti tagjait, mikép az egyesület nyári zene- és táncestélyei f. hó 30-án leendő megnyitással 12 egymást követő szerdán, azaz május 30., június 6., 13., 20., 27., július 4., 11., 18., 25., augusztus 1., 8. és 15-én fognak megtartani. Ez estélyekre az egyesület T. tagjai s családai azzal hivatnak meg, hogy az eddig szokásban volt hozzájárulási díjra az egyesület igényt nem tart.

Köszönöt. A pécsi kereskedelmi önképző-és betegsegélyező egyesület a május hó 2-án tartott táncvigalom rendezőinek a beszolgáltatott 34 frt 34 kr. összegért, mint mennyi a tiszta jövedelemből az egyesület részére esett, nyilvános köszönetet szavaz.

Pályadíj. A pécsi főreáliskola növendékei részére a helybeli Casino által évenként kitűzetni szokot 4 aranyból álló pályázat eredményét f. hó 26-án szombaton hirdették ki a Casino nyári nagy termében. Beadott összesen 5 dolgozat: 1 szépirodalmi és 4 természetudományi, mely elég szép szám, mert minden pályázási joggal bíró 8 növendék közül egy pályázott. A díjat Trampich Károly VIII. osztálybeli tanuló nyerte el „A villamos világításról” írt és szép rajokkal kísért dolgozatával. Szerző ügyes beszédben köszönte meg a Casino nagylelkű ajándékát. Díszreterben részesült „A gyors hírezeről” írt, szintén kifogástalan rajokkal kísért értekezés szerzője Róth Károly, ugyancsak VIII. osztálybeli tanuló. A többi szintén nagyszorgalommal írt dol-

gozat nem arathatott sikert, mivel a tárgy választásban nagyon tévedtek.

Vilmosnapja. Az idén is úgy mint minden évben, a Zsolnay gyár munkásai fényesen megünnepelték főnökük, a gyártulajdonos nevenapját. Vasárnap este Zsolnaynál összejött a rokonság egy a család közelebbi barátai, hogy neki ez alkalommal is szerezsekívánataikat kifejezzék. Mig ez a szűkebb családi körben történt, addig a gyár munkásai a gyárikertet illuminálták, ezer meg ezer lampionnal díszítve, bengali tűzzel kivilágítva az egész kert fényárban uszott; a munkások, nejeikkel és gyermekeikkel ünnepi ruhában felvonultak és a „kis Juliska” szűk bokréta átnyujtása mellett, sikerült versben tolmácsolta a leány-munkások szerencsekívánatait. Zsolnay ur kilépett a terassra, hol a munkások haragosó éljenzéseit fogadva és igen sikerült ünnepi diétiókkal üdvözölve, megköszönte munkásainak az oly gyönyörűen rendezett és sikerült meglepetést. Ezekután a mulatság vette kezdetét, az egész munkássereg bőkezűen megvendégeltetett, a városi zenekar és egy cigánybanda hangjai mellett tánczra kerekedett. Maga Zsolnay ur Miklós fiával és családjával, a munkások közé vegyült, és mint egy atya gyermekei között, velük mulatott. Nem egyedül családi ünnepp volt ez, hanem a magyar-ipar ünnepe is.

Az országos képviselői tanító gyűlésre, mely most augusztusban fog megtartani, a vallás és közoktatásügyi minister elrendelte, hogy a felekezeti hatóságok is küldhetnek képviselőket; így a róm. kath. püspöki kar 7. a ref. konvent 2, az ág. hitv. konvent, a gör. keleti egyházi főhatóságok, az unitárius egyház és az izraeliták is egy-egy képviselőt küldenek az országos képviselői tanító gyűlésre. Ezen képviselőket választhatják akár az egyházi tanfelügyelők, akár tanárképzési tanárok, vagy népiskolai tanítók sorából.

Az állami közép-iptanoda igazgatóságától. A gépkezelők és fűtők számára, az állami közép-iptanodában rendezett második tanfolyam eredménye. A tanfolyam Dr. Herich Károly min. osztálytanácsos által mult évi november 2-án nyitott meg, és f. évi május 3-ig tartott, mely idő alatt csak a főünnepnapokon nem volt előadás. E tanfolyamot a beiratkozott 240 munkás közül 180 végezte el, a többiek, kiknél a kellő szorgalom és kitartás hiányzott, évközben kimaradtak. A szóbeli előadások köznapokon este 7 órától 9-ig tartattak, vasár és ün-

regékben csak akkor gyönyörködni, ha a hirtelen beállható fagy ellen minden lehető óvszerrel jó eleve kellően elláttuk magunkat.

Arktófülax.

Egy országos képviselő reggelije.

(Gróf Pákay Livius, országos képviselő, a grófnő, leánya Blanka, fia Richard.) Gróf Pákay (belép.) Jó reggelt kedves nóm, jó reggelt gyermekeim. Az ülést ezennel megnyitom.

(Leül, kezébe veszi a leveleket, s a folyó ügyek olvasásába kezd.) Após Ferencz koesigyhártó kérelme a gróf ur részére szállított landauer, szandlauber és más egyéb jármű számláinak kiegyenlítése iránt Ha senkinek nincs ellenvetése, ezen kérvény a pénzügyi bizottsághoz kellő tekintetbe vétel végett át-tétetik. (Fiához.) Kedves Richardom, küldd el ezen embernek a kívánt összeget

(Olvas.) „Báró Előldházné asszony kérelme, hogy holnapi dimerjét a grófi család megjelensévé szerencsésesse” Kérem a tisztelet Házat holnap a Báronénál tüstelenleg megjelenni

(Olvas.) „Köszönő irata Porvás községnek a kegyesen ajándékozott tűzi fecsen-

dőért” „Csalith Mátyás erdész sajnálatlaltal jelenti, hogy vaddisznót nem lehetett, s így a magas grófi konyhára nem is küldhetet” Felhívom a jelenlevőket, hogy meghatottságuk jelül felálljanak (megtörténik.) Most pedig térjünk napirendre.

(Blankához, ki a kávé csészébe önti.) Köszönöm, nagyon fehérre Kíván valaki szólani? (A grófnő jelentkezik.) Mamáé a szó.

A grófnő interpellálja férjét az övéi számára megrendelt hölgykalapok kimaradása tárgyában.

Gróf Pákay késznek nyilatkozik az interpellációra nyomban válaszolni. (Grófnő és Blanka: „halljuk, halljuk”).

Gróf Pákay (csenget, s a belépő inashoz fordul.) Még egy két szelet pirított kenyeret! (Richardhoz, ki felkelt, s épen szívrára gyujtani készül.) Kérem az urakat, méltóztassanak helyeiket elfoglalni Tisztelt Ház! A mama interpellációjára van szerencsem válaszolni, hogy a divatárusnő nekem, becsületére fogadta, hogy a kalapokat még tegnapi haza küldi. Azonnal kéréselhetlen szigorúsággal minden intézkedéseket megteszek, melyek alkalmasak arra, hogy a kellemetlen halogatásnak vége vetessék. (Blanka jöbbsel: „Éljen”).

A grófnő. De férjem

napnapokon délelőtt 9—12-ig rajztanítás vagy kirándulások voltak. A tanfolyam egész tartama alatt 28 kirándulás volt a fővárosi nagyobb gépgyárakba, gépraktárakba és gőzmalmokba. Előadott e tanfolyamon a locomobil s cséplőgép- és a különböző rendszerű stabil gőzkazánok és gépek szerkezete és kezelése. Az előadásokat Kotzó Pál, Táborcsky Ottó és Melegh Béla gépészmérnökök tartották. A locomobil és cséplőgép kezelésére vonatkozó gyakorlati oktatás, melyen a tanulók egy művezető vezetés alatt 15—18 tagból álló csoportokban 3 nap gyakorolták magukat a locomobil és cséplőgépek szerelésében és járatásában — ápril hó 2-án kezdetben meg az államvasutak gépgyárában s ugyanazon hó 29-én fejeztették be. A cséplési gyakorlat, melyre a földművelés, ipar kereskedelemügyi ministerium által 300 kereszt buza vásároltatott, ápril hó 30-án és május 1-én tartott meg s e gyakorlaton a locomobil és cséplőgép kezelők több csoportra osztva s egymást felváltva a cséplésnél előforduló különböző műveleteket többször átoldogták. A stabil kazánok és gépek kezelői pedig 2 napon, 3—5 tagú csoportokra osztva, a nagyobb gőzmalmok és fővárosi vízvezeték kazán géptelepein tanulmányozták a gőzkazánok és gépek kezelését. A képzést vizsgáló Hegedűs Károly igazgató elnöke alatt ápril 5-én kezdték meg és egy hónapig folytak. A gyakorlati vizsgálatok a locomobil és cséplőgép kezelők részére az intézet udvarán e célra felállított és üzemben tartott locomobilok és cséplőgépek mellett, a stabil kazánok és gőzgépek részére a fővárosi gőzmalmok és vízvezeték kazán és géptelepein tartatták. A tanfolyamot végzett 180 tanuló közül vizsgálatra jelentkezett 170 s ezek közül egy sem bukott meg. A jelentkezettek közül locomobil, cséplőgép és stabil gépek kezelésére vizsgát tett 50, locomobil és cséplőgépről 85, a stabil kazánok és gépek kezeléséről pedig 35 tanuló. A mesterséget tekintve, volt 107 lakatos, 10 esztergályos, 48 kovács és 5 gazdász. Jutalmul 25 tanulónak a következő tárgyak osztattak ki: 2 ezüst óra, 6 drb. értékes rajzeszköz, 2 acél és 3 borszalag mérce és végül 12, a gőzgépek kezelésére vonatkozó szakkönyv.

A tanító feyelemi hatalma iránt a kir. Curia mint legfőbb törvényszék a napokban egy előfordult praecedens alkalmából a köv. határozatot hozta: Minthogy az iskolatani

Gróf Pákay. A házszabályok értelmében e tárgy felett a további eszmecserének helye nem lehet.

Grófnó. De férjem . . . egyetlen egy szót csak megengedsz, a kalapra olyan szükségünk van, mint egy falat kenyérre.

Gróf Pákay (közbevágva). A szónak valamint a jognak, az a nevezetes sajtósága van, hogy azt az ember fentarthatja, anélkül, hogy bírná. (Tetszés balról, Richard részéről).

Blanka kisasszony. A divatárusnők gyakran oly hitvány szöszegők . . .

Gróf Pákay (szigoruan). Sajnálom, hogy távollevők ellen intézett eme nyilatkozatot, mint határozottan nem parlamentes helytelenítenem kell, s téged, édes leányom, ezennel rendre utasítalak. (Derült szöszeg balról, Richard részéről).

Grófnó. Tetszik még egy eszévével?

Gróf Pákay. Nem, köszönöm, elég volt. Különb is e tárgy nem tartozik a részletes vita keretébe. A tisztelt Háznak pedig ezennel tudomására juttatom, hogy reggeli után az erdőbe egy kicsit lovagolni megyek. Jogukban áll engem kisérni. (A szónokot jobbról-balról üdvözlők).

Kiván még valaki szólani? . . . Nem? . . . Ugy ezen indítvány elfogadjatik.

Az ülést ezennel befejeztnek nyilvánítom! . . .

Richard, adj egy szivart.

tókat az isk. rendet és feyelmet megsértő tanítványokkal szemben a feyelmi hatalom kétségkívül megilleti, s a jelen esetben a tanító egy vékony vesszővel a tanulóra rácsapott; és ezen, az orvosi látélet szerint két nap alatt elmuló, bántalmazási nyomokat hagyó sértés a btk. 313. §-a értelmében a gyakorolható feyelmi fenyeítés határait túllépőnek nem tekinthetik, a kir. tábla ítéletének megváltoztatásával (a mely elítélte volt a tanítót) X. tanító felmentetik!

A curia elvileg kimondotta, hogy a község felelős a közgyám által hivatalos hatáskörében, az árvaagyon kezelése körül elkövetett vétségeikért és mulasztásokért.

Póttanfolyam. A magyaryelvben nem jártas népisokai tanítók számára, a magyaryelv elsajátítása végett a nyári színdőben Baján hat-heti póttanfolyam rendeztetik. A póttanfolyam július 9-én kezdődik.

A budapest-pesti vasut engedélyesei által tervezett rétszilaszegzárdi helyi érdekű vasut közgazgatási bejárását a közmunka és közlekedési minster folyó évi június hó 4-ik napjára tűzte ki s a bejárás vezetésével Gyöngyössi János osztálytanácsost bízta meg, mellé műszaki tanácsadóul Szumrák Pál országos középítészeti felügyelőt rendelvén ki. A bejáró bizottságban, mely működését a mondott napon délután 2 órakor Czece községében kezdi meg, a budapest-pesti vasuton kívül a magyary kir. vasuti felügyelőség, Fehér- és Tolnamegyék közönségének és közgazgatási bizottságának küldöttjei, végre a császári és királyi közös hadügyministerium képviselője fog részt venni.

Az állattenyésztés emelése érdekében a földművelési minster az idén az e téren való tevékenységét korábban kezdi meg, mint a megelőző években. Az évente rendszeren megtartani szokott tenyészállat szemlélet már megkezdtek és így a tenyészállatok kiosztása szintén előbb lesz fogantatható mint rendszeren, mire különösen azon községek figyelmeztetendők, melyekben apaállathiány van. E helyen megemlítjük, hogy a jelenlegi időjárá s a mult hónapokban oly kedvező egészségi állapotokat az állatok közt lényegesen megváltoztatta és a télen uralkodni szokott kórok meglehetősen számban jelentkeznek.

Nevezetes vendég. Szerkesztőegységünkbe tegnap délután nevezetes vendég kopogtatott be. A „kis” Balogh Jóska a „nagy” czimbalom művész, ki 5 éves kora daczára oly ügyesen kezeli hangszerét, hogy ugy Gödöllőn az uralkodó családnál, mint egyáltalán eddig mindenütt méltó feltűnést keltett. Mária Valeria főhercegnő egy érdemkereszttel is kitüntette. A kis diszmagyar ruhás szőke cigány fiúcska tegnap prola-kálta magát „Neusiedler” helyiségeiben s ha esetleg „akadályok” közé nem jönnek, ma máshol is fog játszani. Mint impressariója mondta, a kis „Jóska” szívesen játszik családoknál is, s e czéllal vele lakásán, a „Nádor” szállodában lehet értekezni.

Öngyilkosság. Markovics Nándor lencsuki illetőségű 45 éves katona invalidus, napszámos e hó 28-án délután három óra körül, a szigeti külvárosi katona lövöldeszomszédságán borotvával nyakát metszve s a tett vizsgálat eredménye szerint öngyilkossá lón. Hullájának boncoltatása elrendeltetett, valószínűleg eszelősségének lett áldozata. — 96 forintot kapott évenként mint invalidus.

Nyári mulatság. A dárdoi uradalom e hó 20-án fényes bált adott, a melyre a német uradalmi hivatalnokokon kívül a dárdoi köztisztviselők is meg voltak hívva. A társaság a siklósi cigányzenekar mellett reggeli 5 óráig mulatott együtt. A dárdoi olvasó egylet ugyanez napon a vörösmarti cigányzenekar mellett majális rendezett, melynek sikerültét a fáradhatlan egyleti elnökek, Nagy Gyula urnak köszönhetni. **Majális** f. évi május 23-án a Szabolcsbányai népisokai tanulók a mántai erdő-

ben majális tartottak, mely kedélyes mulatság sikerültét nagyban elősegítette tekintetes Glanzer Gyula székesegyház uradalmi bánya ellenőr ur önzetlen szívesége, ki is saját költségen 300 tanulót az erdőben megvendé-gelt.

Majális. A mágocsi izr. tanoda növendékei f. h. 23-án tartották Kőnig Mukiné szőlejében majálisukat. Örömteljes arccal, virágokkal ékesített lohogókkal vonultak ki szép rendben a közellevő szőlőbe. Kierkezve apróbb-nagyobb csoportokba oszlottak, kiki kedvező játékát élvezte. A szünetekben, tanítók vezetése mellett nemzeti kerdalokat énekeltek és csak este felé ért véget a szép mulatság.

Tűz. Május 25-én délelőtt Dunaszekesén 13 nádas ház leégett, oltásról szó sem lehetett; a tűz vizgázatlanságból eredt, egy asszony kenyérsütés után a szemetet szalma mellé állította, s elment hazulról, néhány percz múlva a szalma s a ház tűzben állottak; — az egy sorban levő 13 épület majdnem egyszerre leégett, pár percz alatt.

A borpiacról. A legutóbbi hideg időjárás s a már is beérkezett fagyhírek következtében ugy a vevők, mint a bortermelők tartózkodó állást foglalnak el s így az utolszorg jégzett borak majdnem mindenütt megmaradtak. Könnyű fehér asztalibor hektoliterje Buda vidékén 9—11; Neszmély-Esztergom vidékén 6-75—9-50 frt; Balaton mellékén 9—12 frt; Nagy-Kanizsa vidékén 5—7 frt; Bánsági, Fehértemplom és Versee vidékén 9—11 frt. Nehezebb fehér pesenyeborok hektoliterje Buda vidékén 13—15 frt; Balaton mellékén 12-50—15 frt; Eger, Visonta vidékén 10—17 frt; Fertő mellékén 13-05—18 frt; Tokajhegyalján 14—18 frt. Könnyebb vörös borok hektoliterje Buda vidékén 14—18 frt; Esztergom-Vác vidékén 8—12 frt; Gyöngyös-Visonta vidékén 12—15 frt. Nehéz és ó vörös borok hektoliterje Ménes vidékén 23—30 frt; Egerben 18—30 frt; Visonta vidékén 13—25 frt; Pés-Vilány-Szegszárd vidékén 16—30 frt. (P. H.)

Villamos világítás a magánházakban. Az utcai villamvilágítás kérdése az ezernyi gyertya erejű ivlámpákkal már rég meg van oldva, de a hamar ösmertét vált apró izzólámpák, a házi szükségletnek még nem felelnek meg minden tekintetben; legnagyobb nehézséget okoz az, hogy egy központi állomásraól az egyes épületekbe vezetni a villamosságot nagyon sok pénzbe kerülne. Az Edison-társulat New-Yorkban már sok próbát tón, de a túlmerült nagy költségek mindig a kísérleteknél maradni készteték Edison törekvéseit. Ezzel szemben Gustav Trouvé talált egy módot, mely szerint mindenki olcsón elláthatja a maga házat villamos világítással. — Szerinte egy chromsavas villamos üteg, mely pl. pincezen vagy honyhában van elhelyezve egy szűrőkö alá, kellő kezelés után képes nem csak éllatni egy egész házat villamossággal, de ennek segélyével el is lehet azt osztani a szerint, a mit több vagy kevesebb villamosságra van szükség. A telep kezelésére egy eselédet is be lehet tanítani, oly egyszerű. Trouvé nem rég e rendszer szerint világította meg Mouchez tengernagy salonját, valamint több izben a francia fizikai társaság helyiségeit. Az 6 telepeknél kiállítási ára mintegy 20 lámpára legfőlebb 300 frtba kerülne; az e telep által táplált lámpák ereje tíz gyertyafény, ára pedig, bár eleinte valamivel nagyobb, mint a gázé, megbecsülhetetlen olyan helyeken, hova gázt vezetni nem lehet, mint villákban, falusi kastélyokban, vagy olyan helyiségekben, melyekben a gáz nagy éleny fogyasztása miatt, egészségtelenné teszi a levegőt.

A tudomány vértanuja. Párisban egy fiatal orvosmihalgató borzasztó körülmények közt vetett véget életének. A fiatal ember, ki gyógyíthatlan bajban szenvedett, szándékosan annyi morphiumot vett be, hogy ne haljon meg mindjárt. Azután vette bevezését, mellét három helyen fölnyitotta s azután le írta részletesen fájdalomnak

nagyaságát és minőségét. A szerencsétlent, ki ily borzasztó heroizmussal boncolta föl élő testét, halva találták véres jegyzőkönyve mellett. Többi közt a következő szavakat írta le: „Mintán életemben semmit sem használhatok, halálommal legalább a pathologiai tudományak akarok szolgálni.”

A vetések. Pünkösdre esett a nép által fagyos szenteknek nevezettek közül a két első és a piros pünkösöd győzelmedkedtet, mert szép, majdnem nyárias időjárásunk volt. De azért nem lettünk megkímélve a májusi, szokott hűvös időjárástól. Esőzés után beköszöntöttek a hideg napok, nem csekély rettegést okozva a gazdaközönségnek. Nagyobb baj azonban szerencsére nem fordult elő, sőt, mint különöst említhetjük fel, hogy legutóbb a földművelésügyi miniszterium tudósítói sokkal sötétebb színekben használtak, mint a nem hivatalos tudósítók, kik, a különben sem nagy fagy által okozott kárt igen jelentéktelennek tartják. Mi is azt hisszük, hogy lényeges kár nem esett, és mintán az utolsó veszedelmes nap az Orbán is enyhe időjárás mellett folyt le, a hidegtől nincs többé mit tartanunk és csak az a kívánatos, hogy az időjárás ezentel megfelelő legyen, mely esetben az újabb jó termés kimaradhatlan. — Németországban a rozs-vetések ellen érkeznek panaszok és Oroszország terméséről azt állítják, hogy már nem avulhat annyira, hogy nagyobb kivételre képes legyen. Amerikából következő tudósítás érkezett: Északnyugatról a jelentések kielégítőek. Igaz, hogy a fejlődés hátramaradt, de az összeredmény jó lesz. Tengeri és rozs körülbelül annyi vettettek, mint a múlt évben. Jovában igen jók a kilátások, kevésbé kedvezők a jelentések Missouriból, Virginia és más államokból jelentik, hogy az aratás késni fog ugyan, de az eredmény kielégítőnek mutatkozik.

A kinek régi ezrese van. Siessen azt e hó 31-éig az osztrák-magyar bank egyik fő-vagy főintézeténél beváltani. A beváltást ezentel szep. 1-éig csak a budapesti és bécsi főintézetnél eszközlik; szep. 1-én tul a beváltást külön kell kérelmezni. 1889. aug. 31-étől fogva a bank föl lesz egészen mentve ez ezreszek beváltásának köteleességétől.

Hja, paraszt az más! A kronstadti bank jelenleg folyó pörében a vádlott igazgatóság ellen leginkább azt hozták föl súlyos vétségül, hogy letétjegyeket adott ki a nélkül, hogy fődízet lett volna. Az államügyészség e letétjegyeket hamisítványoknak jelentette ki. Erre egyszerre föláll Kaiknatoff herezeg, a védők egyike, kivész székből egy papírrubelt s olvassa róla a következő szavakat: „E hitel-papír előmutatójának kifizet az állampénztár egy rubelt ezüstben vagy aranyban.” Kérem uraim, próbálják meg, menjenek oda az állampénztárhoz s kérjék e papír értékét éreben! S ezért kérem önöket: e bankjegy hamisítvány-e vagy nem?”

Aesthetikus városi tanács. A prágai magisztrátus a minap a következő tartalmu rendeletet bocsátotta ki: „Ama házak tulajdonosai, melyeknek homlokzata elhanyagolt állapotban van, kötelesek azt stilszerűleg, a jó ízlés törvényeinek megfelelőleg kiigazíttatni. Mind az igazítások mivoltát, mind pedig ama színt, melyre a házat újból be akarják festeni, a városi tanácsnál kell bejelenteni, mely azokat jóváhagyhatja, de vissza is utasíthatja.”

A penészes kenyeret rendszeren a háziállatoknak szokták adni eddelül, hogy kárba ne vesszen. Már pedig azok, a kik így cselekszenek, öntudatlanul előmozdítták az illető állatok elpusztulását. A penészes kenyeren ugyanis a „mucor” nevű gombanem elődik, mely mérges anyagot tartalmaz, s eméltogva kólikát, görcsöket, bélgyulladás szokott előidézni. Ha a penészes kenyeret értékesíteni akarjuk, előzetesen főzzük meg egy kis vízzel, vagy pedig forrázzuk le. Ez által a mérges gombák kiöletnek, úgy, hogy ilyen állapotban már bizvást oda lehet adni a kenyeret bármely állatnak.

Törvényszéki csarnok.

Cziglányi Béla pécsi kir. törvényszéki bíró sajtóperéhez.

A lapunk szerdai számában közölt tudósítás kiegészítéseül, a tárgyalás lefolyásáról adjuk még a következő részleteket:

A bizonyítási eljárás befejezte után Jeszenszky Sándor kir. ügyész előterjesztette védbeszédét s a többek közt így szólt: A jogállam nem tűrheti, hogy egy közhivatalnokának — ki maga is az igazságszolgáltatás székén ül — oly vádaknak dobjanak a szemébe, melyeket a btkv. különben is büntetni rendel. A törvény megköveteli, hogy a bírói székben csak becsületes ember foglalhasson helyet s ott meg nem tűri a beestelent. Ha egy közhivatalnok ellen, hivatalos eljárására vonatkozólag valamely rágalomnak látszó tény igaznak bizonyult, a bizonyító büntelen marad. A kabinet noireok kora tehát lejárt s a törvény azt az elvet proklamálta, hogy a közhivatalnok ellen mindent szabad megmondani, a mi igaz és csak az büntetessék, a ki nem mondott igazat. Stoecek azt állította, hogy Cziglányi mint vizsgáló bíró állevelek költésével igyekezett a Mikosevics testvéreket vallomásra bírni. Hogy mennyiben igaz ezen állítás, azt kimutattam a bizonyítási eljárás folyamán. Stoecek azt állította, hogy Cziglányi minden jogos indok és alap nélkül helyezte Milassin Lajos ügyvédet vizsgálói fogságba. — Én kimutattam, hogy a vizsgálói fogság nem sújtott ártatlant, mert Milassint a legfőbb ítélőszék is másfél évi börtönrre ítélte. Stoecek azt állította, hogy a Simics bünygyben egy vizsgálói fogoly szabadlábra helyezéseért 10.000 frt biztosítékot ajánlottak, de Cziglányi a szabadlábra helyezést megtagadta, mert a védelmet oly ügyvéd vezette, kivel ellenségeskedésben élt. Én kimutattam, hogy a 10.000 frt biztosíték felajánlása nem volt komoly s hogy a szabadlábra helyezés iránt nem Cziglányi döntött, de döntött a kir. ügyész meghallgatása után a kir. tvszék tanácsa. És biztosítom a vádlott urat, ha felhozott állításainak lett volna törvényes alapja, úgy Cziglányi vádlója nem én, de én volnék! Ezek a rágalomnak Cz. mint közhivatalnok ellen. A rágalom a btkv. 268. §-a rendeli büntetni. A becsületsértő kifejezéseknek pedig Stoecek ur roppant gazdag tárházával rendelkezik. A becsületsértést pedig a btkv. 261. §-a rendeli büntetni. Én tehát ezennel vádat emelek Stoecek Károly ur ellen, a nyomtatvány után elkövetett rágalmazás és becsületsértés megtorlásáért. És most önökhöz fordulok, tisztelt esküdt urak! Itt a leszámolás órája a két fél között, az önök kezében az ügy. A két fél közül az egyiknek tisztázni kell magát. De én nem bíhetem, hogy undorral ne fordulnának el a becsületsértő sajtónak jelenlegi és a jelenlegihez hasonló támadásai elől. Ne legyen többé a botrány és a rágalom még egyes hírlapíróknak se kenyérkeresete. Magyarország közvéleménye már elítélte a sajtó azon közegeit, kik rágalomból élnek, kiknek létfeltétele, életeleme a botrány. Önökhöz a sor most a közvélemény ítéletét megpecsételni. Tüntessék fel, esküdt urak, az igazság hatalmát, nyujtsák ki az e hatalomban rejlő sújtólok kar, és mentsenek meg egy tisztá embert a reá szórt rágalomaktól. Ezen bizodalommal kérem, nyilvánítsák Stoecek Károlyt vétkeinek.

Maumisch Agoston, a vádlott védője, azt igyekezett bizonyítani, hogy az első támadást Cziglányi infézte Stoecek ellen, kit kormánypártisága miatt gyűlölt, mert ő bírói létre ellenzéki.(?)

Dr. Jeszenszky ügyész viszonzalásában a védőügyvéd állításainak cáfolata után beszédét így végző: Tervszerű merényletnek

nevezhetnsm azt esküdt urak, a mit Stoecek ur és társai Cziglányi becsülete ellen elkövettek. Egyesült erővel meghureztolták őt a lapokban, minden gígondolható váddal illetők s ekkor Cziglányinak a közönség előtti vádlója Stoecek Károly, bátorságát vesz magának, a hírlappeldányokat az igazságügyminiszterhez vagy levél kíséretében felterjeszteni, melyben azt írja, hogy a közönség fel van háborodva, e czikke miatt s a botrány türehtlen. Itt kezembem a levele. Tehát Stoecek a közönség előtti vádló, a ki maga csinálta a botrányt, az igazságügyminiszter előtt magát a közönség bírójául tolja fel s áthelyezését kéri a közönség érdekében. Stoecek tehát a dencuás szerepére is vállalkozot s aljas fegyverekkel küzdött egy piszkos czél felé.

A vádlott rövid védbeszéde után, háromnegyed tizenegykor elnök összegezte a vád és védelem főbb érveit.

Az ítélet, a mely szerint a vádló bírónak fényes elégtétel adatott, olvasóink előtt már ismeretes.

A vádrendszer nálunk.

A legközelebb mult napokban olvastam a döntvényt, hogy „a kir. ügyész elejtván a vádat, az ítéletnek tárgya is elenyészett.”

Ugyancsak a legközelebb mult napokban produkált Z s o l n a y György pécsi kir. ügyész s a pécsi kir. törvényszék oly adalékokat a vádelvhez, mely alkalmas arra, hogy amaz elv per fas et nefas követőt gondolkodóba ejtse.

A bíróság igazolt tényeket ide iktatva, fel akarom hívni az érdeklődő körök figyelmét ama esetre, mely Spitzer József és tsai ellen, okirathamítás és hamis tanuskodás miatt, a pécsi kir. törvényszéknél május 21-én tárgyalatott és a vád elejtésével isgy vádlottak felmentésével végződött.

Spitzer József vásáros-dombó korcsmárosnak és szatócsnak igen sok pere volt a sádsi kir. járásbírósnál a falu lakosai s a vidékiek ellen; hogy pert nyer, egészen biztosan vehette, mert vagy a kötvénybeli kezes, vagy az adóstárs beismerte a tartozást, az előttemző tanuk s még más felhívott tanuk eskü alatt igazolták a követelést s így hiába volt minden védekezése az egyenes adósnak vagy adóstársnak, hogy ő jelen sem volt, a pénzből s tanukból semmit se látott stb.

A sádsi kir. járásbíró R i h m e r, Béla szikseségnek találta figyelmeztetni a kir. táblát, hogy meggyőződése szerint N. N. tanu hamis tanu, azért esküre se bocsátotta. Ez nem csekély fontosságú jelenség!

A számtalan más per közt előfordult kettő, melyekből a jelzett bünygy fejlődött.

Az első ez. Spitzer József egy 1873-ban 390 frtról kelt kötvénnyel beperelte Hodosi Istvánt, mint néh. Hodosi Imre jogutódját és Császi János egyetemleges adóskot; Szeli István volt a névirója néh. Hodosinak; Papp György volt a másik tanu; ezeken kívül még Hotz József és Rostás István nevű tanuk is bizonyították Spitzer álláspontját, mely szerint Hodosi Imre és Császi a 390 frttal tartoznak stb. Császi a maga részéről ezt szintén beismerte.

Feltűnő volt a polgári per folyamán is, hogy Spitzer, aki egészen vagyonatlan, sőt koldus, 1874-től fogva kamatot nem követelt, az 1874-ik évi december 28-án lejárt kötvényt csak 1880-ban perelte be.

A másik per ez. Kovács András mint kezes ellen 1874-ik évi október 2-áról keltett kötvény alapján 368 frt iránt indított keresetét Spitzer, egyenes adósként Rostás Antal volt a kötelezvényre írva, a már említett Hotz József volt az egyik tanu és néviró, Rostás István volt a másik tanu.

Mindkét esetben elmarasztalták az adóskot s kezeseket s végrehajtással biztosítottá magának Spitzer a követelést.

Már árverezni akart Spitzer Hodosi István ellen, midőn ez még annak igazolását is kilátásba helyezte, hogy az adósként feltüntetett nagyatya a kötvény kelte idején vak volt s vagyoni viszonyai mellett nem szorult Spitzer kölcsönére.

A bűnvizsgálatot mult 1882. évi decemberben a helyszínen Vásáros-Dombán tartotta meg Czizglányi Béla kir. törvényszéki bíró pedig nyilvánossággal, amely a vádrudenszer legmerészebb álmódóit is kielégítheti. Ugyanis összehívta Siegvart Ignác körjegyző irodájába a panaszló Kovács András és Hodosi István, a vádlottakként feljelentett Rostás Antalt, Rostás Istvánt, Hotz Józsefet, Szeli Istvánt, Papp Györgyöt, mindezek ház népét, u. m. nejeit, szüleit, gyermekeit, továbbá a községi előjáráságot, jelen volt Siegvart körjegyző, s az egész falu népéből, aki akart; mindezek előtt a vizsgálóbíró kifejtette, miért jött ? Türelmes beismerésre szólította fel mindazokat, akik Spitzer József rábeszélésére ennek érdekében hamis tanúságot tettek; a btk. 225. §-át felolvastván előtűk, biztosította őket, hogy nem büntetettek, ha hamis tanúságukat önként felfedezik, a mennyiben ellenük följelentés még nem történt, vagy kár még nem származott eljárásukból, amit a bíró még nem tudhat, miután nem ismeri mindazon ügyeket, melyekben tanuskodtak; — e beszédnek tökéletes hatása lett, mert az összes jelen voltak előtt beismerték Rostás István, Hotz József, Szeli István, Papp György, hogy az okiratokat Spitzer pénzügéreteire ők hamisították, azok valódisága mellett esküt tettek. A legkisebb részletekig türelmesen beismertek mindent, sőt egész új körülményeket és új hamis tanúságokat hoztak fel, leplezetlenül vádolva magokat.

Minden egyesnek arra vonatkozó beismerését, mi az ő írása a hamis kötvényeken, igazolják az írásvizsgáló szakértők; arra nézve pedig, hogy a kötvények szövegét s egyik-másik aláírást maga Spitzer József írta, a szakértők nagy valószínűséget nyilváníttak.

Nevezetes volt a beismerők szembesítése a fővádlottal, Spitzerral, aki folyton megmaradt tagadása mellett; a beismerők átkozták magokat, hogy szavaira hallgattak, kijelentették, hogy nem bányák, bármi büntetés is vár rájuk, ők elmondták a valót, kérték Spitzert, ismerje be ő is, könnyítsen a lelken stb.

Czászti János vádlott a vizsgálóbíró Pécsét hallgatta ki, ez is beismert mindent türelmesen, mint társai, beismerte, hogy Spitzer rábeszélésére és pénzügéreteire hajolva, aláírta a Hodosi-féle kötvényt és pedig Hodosiinak halála után mintegy 8 évvel, itt Pécsen a Körömkörségben, a polgári perben beismerte maga részéről Hodosi ellen a tartozást, a kötvény érvényességét, mert neki semmije sincs, bátran megtehette az adósság elvállalását, s ezzel is bizonyosabbá tette, hogy Hodosi unokája, az alperes, nem igazolhatja az ellenkezőt.

Akit e nevezetes ügy érdekel, tekintsen be a hivatali aktába, olvassa el a vádlottak beismerő vallomásait, a vizsgálóbíró jegyzőkönyveit, melyekben eljárásáról ad számot, győződjék meg, hogy e bűnügy egy banda viselt dolgait tárja fel, melynél veszedelmesebb alig képzelhető, mert hamisítással és hamis tanúzással a gyanutlan dolgos ember véres keresményét szedi el; a lap keretén kívül esik, hogy az összes hivatali adatokat ide iktassam, azért ajánlom figyelmébe az érdeklődőknek, hogy tekintsek meg az iratokat.

A tárgyaláson, május 21-én csak Császti János maradt meg beismerő türelmes vallomása mellett, a többiek visszavonták azt. Mit hoztak fel indokul? Azt, hogy a vizsgálóbíró szidta előtűk a zsidót, azt ígérte, hogy nekik nem lesz semmi bántódásuk, ha vallanak, csak a zsidó fog benne maradni,—

most is azt mondják, a mit a polgári perben vallottak, az az igaz.

A kir. ügyész, Zsolnay György eljettette a vádat azért, mert a vádlottak visszavonván beismerésüket, egyéb adat ellenük fenn nem forog; indítványozta egyúttal, hogy a vizsgálóbíró nyilatkozzon a szövegről a zsidókkal fel.

Igy aztán a törvényszék felmentette valamennyit, még Császti Jánost is, aki megmaradt türelmes beismerése mellett.

Tehát a vádlottak bűncselekvényt valláltak magokra, a melyet nem követtek el, csak azért, hogy Spitzer benne maradjon. A kir. ügyész a vádlottaknak ezt a tekervényes mentességét elfogadta az egész falu előtt tett beismerés lerontásának alapjául! Több szót erre vesztegetni nem szabad.

És Császti János felmentését idézte elő, ugy indokolván ezt, hogy Császti az elfogadott kötelezettség alól akar menekülni azért, hogy az okiratot hamisnak vallja. Tehát a teljesen vagyontalan, most szolgáló Császti, börtönt vállal magára inkább, mint a kötvénybeli tartozást, melyet lefizetni ugy sem tud, elismerje!

Ha a döntvény áll, melyet e sorok kezdetén említettem s a panaszosok fellebbezése használni nem fog: akkor esorba esett az igazságszolgáltatáson, melyért valakinek, nekem mindegy, a vizsgálóbíró, vagy az ügyész-e az, vagy az eladó, aki tán nem ismerte jól az ügyet. — felelnie kell!

Ez esetből merített tapasztalat is tanúsítja, hogy az igazságszolgáltatási politika ellene mond annak, miszerint egy embernek, az ügyésznek belátására bizassék egy bűnügy végsorsá. Ez az eset képes hozzájárulni ahhoz, hogy megrendüljön a jogkereső népen a hit és bizalom a jog kivívására iránt, s viszont a bűncselekvők vérszemet kapjanak újabb jogsértésre, miután beismerésük daczára, egyszerű hazugsággal szabadultak a büntetés alól.

Bodó István.
ügyvéd.

Budapesti értéktőzsde.

(Koritz Antal és társa, bank- és váltóház heti jelentése.)

Budapest, május 25.

Míg a helyi értékek piacán e héten is meglehetősen élénkesség uralkodott, addig nemzetközi értékekben a forgalom jelentéktelen maradt, sőt az irányzat is ellenyult, úgy hogy hitelrészvények valamint járadékok árfolyama érzékeny eszkönetet szenvedett. Első sorban maga a hosszabb idő óta tartó üzletlenség hatott nyomásztól, aztán a londoni tőzsdén előfordult bukások kedvezőtlenül befolyásolták a berlini és ennek révén a bécsi és budapesti tőzsdéket, végre pedig a fagykárókról terjesztett hírek okoztak aggodalmakat. Ezen mozzanatok fokozatosan működtek közre a lanyha irányzat felkeltésében egész a hét végéig, a midőn a hangulat kedvezőbbre fordult. Az osztrák hitelintézet körében ugyanis újabb tanácskozások tartattak, s mi sem volt természetesebb, mint az, hogy e tanácskozásokat a rentekkonverzióval hozták kapcsolatba. Másrésztől a fagykárókról terjesztett hírek valótlannak bizonyultak s így egyszerre javult a hangulat és a megintgott játékpapírok és járadékok állásukra tértek vissza. A helyi értékek piacán, mint fentebb érintettük, változatlanul kedvezik voltak a viznyok és a forgalom is meglehetősen mérveteket tüntetett föl. Malompapírok és vasművek részvényei ezuttal is kedveltek voltak.

A fontosabb értékpapírok heti árváltozása kiteszik az alanti táblázatból:

	május 18.	május 25.
Osztr. hitelrészvény	307.60	307.20
Magy.	304.75	303.50
4 % -os magy. aranyjár.	89.27 ^{1/2}	89.20
6 % -os „ aranyjár.	120.25	120.30
5 % -os „ papíráradék	87.65	87.40
Osztr.-magy. államvasut	335.50	333.25
Magy. leszámit. bank	91.50	90.—
„ díjsorsjegy	114.75	114.50
Tiszai sorsjegy	110.25	110.—
Cs. kir. arany	5.67	5.65
Napoleon d'or	9.52	9.51
Váltó Londonra	120.—	120.—
„ Berlinre	47.60	47.55
„ Párisra	58.60	58.60

P i a c z.

Pécs, május 29-én.

Az utolsó tudósításunkban jelzett rozsdapanaszok e hét folyamán vagy elmúltak vagy csak szörványosn nyertek folytatást. Az aratási kilátások ekként javuln, csakhamar tömeges kínalót szűltek főleg búzában, mely szemben a külföldi javult árúval, mintegy 20—30 krnyi. értékvesztésben részesült.

Saját piacunk szombaton megint jó ellátásban bővelkedett és

buza	frt 8.— től,	frt 9.— közt.
rozs	6.30	6.50
kétszeres	6.50	7.—
árpa	6.50	6.75
zab	6.—	6.30
kukoricza	6.—	6.40

100 kilójával

Határozati zárlatárak:

Budapest.	szokvány buza öszre	frt 10.26	péncz	frt 10.28	áru.
	szokvány zab öszre	6.63	6.65	6.65	„
	tengeri, máj-júniusra	6.68	6.70	6.70	„
Bécsben:	szokványbuza öszre	frt 10.58	péncz	frt 10.60	áru.
	szokványzab	7.—	7.05	7.05	„
	tengeri máj-júniusra	7.25	7.27	7.27	„

Közlekedés.

A személyszállító hajók a Dunán következőleg közlekednek:

B u d a p e s t r ől Zimony - Gyurgyevóra kedden, csütörtökön és szombaton 11 órakor éjjel. M o h á c s r a naponta 12 órakor délben.

M o h á c s r ől Zimony - Gyurgyevóra szerdán, pénteken és vasárnapon 8.15-kor reggel.

M o h á c s r ől B u d a p e s t r e kedden, csütörtökön és vasárnapon 2 1/2 órakor reggel. Továbbá naponta 11 órakor délelőtt.

A vasut menetrendje.

Indulás:	Érkezés:
Pécsről Budapestre	Budapestről Pécsre
11 ó. 28 p. délelőtt	5 óra 35 percz este
Pécsről Barcsra	Barcsról Pécsre
6 óra 40 percz reggel	10 óra 58 percz délelőtt
5 óra 50 percz este	10 óra 7 percz este
Pécsről Mohácsra	Mohácsról Pécsre
6 o. 22 p. r., 11. 15 p. d. e.	6 ó. 20 p. reg., 5 ó. 36 p. d. u.
10 óra 34 percz este.	8 óra 47 percz este.

Hivatalos árfolyamok a budapesti ár-és érték-tőzsdén.

Budapest, 1883. május 25-én.

	Pénzbeli árf.
1 Magyar aranyjárdék 6%	120 40
2 Magyar aranyjárdék 4%	88 75
3 Magyar papíráradék 5%	87 15
4 Magyar vasuti kölcsön.	139 25
5 Magyar földterhentesítési kötvény.	99 50
6 Temes-bánati	99 —
7 Erdélyi	99 —
8 Magyar szőlődezsma váltásági	97 25
9 Magy. nyereeményi sorsjegykölcsön.	115 —
10 Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	110 —
11 Osztrák járadék papírban	78 25
12 „ „ ezüstben	79 —
13 „ „ aranyban	98 90
14 Osztrák-magyar bankrészvény.	838 —
15 Magyar hitelbank részvény.	296 75
16 Osztrák hitelintézet	301 25
17 Cs. és kir. arany	5 65
18 20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9 50
19 Német birodalmi márká	58 50

Laptulajdonos: Fekete Mihály.

Felelős szerkesztő: Bodó István.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-félnél külön lakoziméval is elvannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válaszra szükséges postabélyeg bekeüldetik.

Tőke befektetésre és gyűmölcsöztetésre alkalmas ház a belvárosban előnyös áron megszerezhető. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Donatus kápolna közelében egy 1000□ öles szőlő és présház, igen kedvező feltételek mellett megvehető. 160

Hunyadi-utcában, szemben a reáliskolával, az emeleten butorozott utczai szoba, külön bejáratl azonnal kiadó.

Siklósi határban egy hold szántóföld (első osztályu) kedvező feltételek mellett eladó. 162

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városhoz közel, a szigeti ország-ut alatt, jutányos áron megvehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

H I R D E T É S E K

Lanz Henrik Bécs

III. Hintere Zollamtsstrasse 13. a.

Két egész 8 löerejű gőzcséplőgépek és gőzmozdonyok. Kéz- és Göpel-cséplőgépek minden nagyságban. Takarmánykészítő-gépek, trieurs stb.

Legujabb szerkezet, kipróbált rendszerek, olcsó árak.

Képes catalogus ingyen és bérmentesen.

Megbízható és járatos ügynökök és eladók kerestetnek. 257

Alólirott bátorkodom a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy boldogult atyám elhalálozása után ennek már **44 év óta fennálló**

ASZTALOS ÜZLETÉT

átvettem.

Kötelességemnek tartom, hogy tisztelt megrendelőimnek ez üzletből jövőre is szilárd asztalos munkákkal szolgáljak.

Nagy választékban kapható mindenféle fényezett és fénymázos asztalos-munka, ugyanál saját házamban, Mária-utca 32. sz., valamint az „I. Pécsi asztalos egyesület”-nek kistéri helyiségében.

A nagyérdemű közönség szives megrendeléseit pontos kiszolgálással viszonzza

Ollinger Béla.

279

Sodaviz és pezsgő-limonadékat

(Limonade Gazeuse)

mint általánosan elismert legegészségesebb és legkellemebb itató italok, jégbe hűtve, ajánlja

Sipőcz István gyógyszerész,

Sodaviz-gyár Pécsen.

260

Pályázati hirdetmény.

Melynélfogva alólirott igazgatóság által közhírré tétetik, hogy a pécsi takarékpénztárnál évi 800 frttal javadalmazott könyvvivői állás megüresedvén, ennek egy próba év melletti betöltésére pályázat nyitattik.

A pályázni szándékozók ezzel felhivatnak, miszerint életkorukat, nyelvismeretüket, szakszerző képességüket és hadmentességüket okmányilag igazoló, s sajátkezüleg irandó kérvényüket f. é. június hó 15-ig alólirott igazgatóságnál benyujtsák.

Megjegyeztetik, hogy a megállapított tisztí fizetmények kétszerege a hivatalba lépés alkalmával tisztí ovadékként (cautio) készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirokban leteendő, vagy jelzőlogi bekeblézzel biztosítandó lészen, — és hogy a kimutandó könyvvitelbeni elméleti és gyakorlati képességükön felül azon folyamodók főgnak kiváló tekintetbe vétetni, kik már eddig is könyvvivői minőségben működtek.

Pécsen, 1883. évi május hó 19-én tartott igazgatósági ülésből

a „Pécsi takarékpénztár” igazgatósága.

Végkiárulás!

Czipőraktárom

nagy részét már eladván, a megmaradt árukat következő legolcsóbb áráért ajánlom a t. ez. közönségnek: Zergebőr női czipő, vászon vagy meleg beléssel 3 frtól, 3 frt 50 krig. Legjobb minőségű férfi czipő 4 frt.

” ” gyermek czipő 1 frtól, 2 frtig.

Tausz Vilmos,

czipőraktára, Király-utca Berecz-ház.

236

MAGYAR
VÖRÖS-KERESZT-EGYLET
SORSJEGYEK.

Évenként 3 sorsolás.

Évenként 3 sorsolás.

Évenként 3 sorsolás.

Legközelebbi huzás f. évi július 1-én.

Ezen huzásban főnyeremény 50,000 forint. Továbbá 1 nyeremény á 5000 frt, 4 nyeremény á 1000 frt, 10 nyeremény á 500 frt, 25 nyeremény á 100 frt, 30 nyeremény á 50 frt, 52 nyeremény á 25 frt.

A nyeremény sorsoláson kívül törlesztési sorsolás is történik; minden a törlesztési sorsolásban a legkisebb nyereménnyel huzott sorsjegy tovább játszik a főnyereményre.

Ezen sorsjegyek a napi árfolyam szerint kaphatók a

Pesti magyar kereskedelmi bank- váltóüzletében

Budapest, Dorottya-utca 1-ső szám.

Valamint minden bank- és váltóháznál az országban.

Poudre digestif & aperitif de Vichy.

Biztos segély a gyomor bajok és annak következményei ellen.

Az egészség fentartása

egyedül csak a jó emésztés fentartása és előmozdításán alapszik. — Az emésztés szabályozására a legjobbnak bizonyult orvosser a már ismeretes és közkedvelt

Vichy [emésztő-por]

teljesen megbízhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemű emésztési bántalmaknál, nevezetesen az étvágyhiány, a savanyu felbőgés, a puffadás, émelygés, has- és gyomorfájás, a gyomorgöres, a gyomornak ételleli túlterhelése, aranyeres bántalom és bélbajoknál; és az emésztés összes működésére élénkítőleg hat, s a beteg testnek előbbeni ereje és egészsége ismét megadatik.

Kapható a központi raktárban Gerr Hugo gyógyszer-tárában Nagymarton (Sopronmegye), Pécsét Kovács Mihály ur gyógytárában, valamint az ország nagyobb gyógytáraiban.

232

KRONDORFI

Savanyu-Kút

„STEFANIA
Koronaherczegnő
forrás.”

Trieszt, 1882
arany érem.

Szénsavdus, természetes alkalikus asztali víz, a légo szervek, gyomor és hólyag bántalmait ellen.

KAHL és TSA, kúttulajdonosok Krondorfban. (Carlsbad mellett)
Főraktár Pécsét, FRANKFURTER ALBERT-nél.

213

Kepes Kálmán divatáru kereskedése Pécsét.

A Zsolnay-bazár átépülése folytán kényteleníttem egyelőre eddigi üzlethelyiséget elhagyni, az elhúrozkodás könnyítésére elhatároztam magam áruimat minél jutányosabban eladni: a miért is alkalma nyílik a t. cz. közönségnek minden a tavaszi időnyre szükséges cikkeit

dúsan felszerelt áruraktáramban a legolcsóbban fedezni.

A midőn a t. cz. közönség figyelmét ezen körülményre felhívni bátorkodom, egyuttal értesitem, hogy f. évi június hó 1-től kezdve az építés alatt üzletemet a városház épületében, Obetkó K. üzlete mellett áthelyezem.

Minél számosabb látogatásért esedez

Kepes Kálmán.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

219